

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA NR. 631
Din 13.11.2008

Dosar nr: 729/2008

Petiția nr: 13896/29.10.2008

Petent: Alianța Antidiscriminare a Tuturor Tăticilor

Obiect: imposibilitatea internării taților în spital împreună cu pacientul minor

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1. Alianța Antidiscriminare a Tuturor Tăticilor, loc. București, str. Istriei, nr. 30, bl. 41, ap. 32, sector 3

I. 2. Denumire și sediu reclamat

1. Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii "Dr. Victor Gomoiu", loc. București, bd. Basarbia, nr. 21, sector 2

II. Citarea părților

Procedura de citare a fost îndeplinită la data de 04.11.2008, la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, potrivit prevederilor art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată. Părțile au fost absente la audiere, procedura de citare a fost legal îndeplinită.

III. Obiectul sesizării și susținerile părților

Președintele Alianței Antidiscriminare a Tuturor Tăticilor aduce la cunoștința CNCD faptul că la data de 28 noiembrie 2008 aflându-se la Camera de Gardă a Spitalului Clinic de Urgență pentru Copii "Dr. Victor Gomoiu" București a observat un afiș cu următorul conținut "Se interzice mamei internate cu copii să părăsească spitalul pe toată perioada internării". Afișul era semnat de dna dr. F C – manager.

Reprezentanții Spitalului Clinic de Urgență pentru Copii "Dr. Victor Gomoiu" București nu au depus la dosar nici un răspuns.

IV. Motivele de fapt și de drept

În fapt, petentul sesizează conținutul unui afiș prin care se exclude posibilitatea taților de a se interna cu pacienții minori.

În drept, analizând faptele reținute în acest caz, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se **induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „**trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Sueda, par.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, par.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, par.75)

În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.** (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseion Georgikon Synetairismos Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată.

Astfel, raportat la prevederile art. 2 alin.2 din O.G. nr. 137/2000, coroborat cu probele aflate la dosar, Colegiul Director reține că, în speță, se invocă dispoziția conducerii Spitalului Clinic de Urgență pentru Copii "Dr. Victor Gomoiu" București potrivit căreia "Se interzice **mamelor (s.n.)** internate cu copii să părăsească spitalul pe toată perioada internării". Rezultă din formulare o prezumție potrivit căreia doar mamele se pot interna cu pacienții minori și, în consecință, lor li se interzice părăsirea spitalului.

Colegiul Director reține că mijlocul de probă invocat în susținerea acestui aspect este afișul conținând anunțul de mai sus, semnat de conducerea spitalului.

Raportându-ne la jurisprudența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, astfel cum s-a statuat anterior (vezi Hotărârea nr. 278 din 22.04.2008), din analiza prevederilor Ordinului M.S.F. nr. 1781/2006, Colegiul Director nu poate reține distincții între persoane aflate în situații comparabile, pe bază de **sex**, care au ca scop sau ca efect, atingerea unui drept prevăzut de lege. Astfel, Ordinul nr. 1.781 din 28 decembrie 2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anul 2007, publicat în Monitorul Oficial nr. 1.057 din 30 decembrie 2006, în Anexa nr. 17 cu privire la condițiile acordării serviciilor medicale în unități sanitare, prevede că "Spitalele suportă din bugetul de venituri și cheltuieli suma aferentă serviciilor hoteliere standard (cazare standard și masă la nivelul alocației de hrană) pentru însoțitorii copiilor bolnavi în vârstă de până la 3 ani, precum și pentru însoțitorii persoanelor cu handicap grav"

În același sens, prin Hotărârea de Guvern nr. 1.842 din 21 decembrie 2006 pentru aprobarea Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anul 2007, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.034 din 27 decembrie 2006, în art. 67 se prevede că " Spitalele vor acoperi ..., toate cheltuielile, potrivit legii, inclusiv pentru:...d) servicii hoteliere standard (cazare și masă) pentru însoțitorii copiilor

bolnavi în vârstă de până la 3 ani, precum și pentru însoțitorii persoanelor cu handicap grav, în condițiile stabilite prin norme”.

Or, raportat la aceste prevederi și la circumstanțele de fapt ale cauzei, Colegiul director observă faptul că ipso jure serviciile hoteliere standard în spital sunt disponibile și acoperite pentru „însoțitorii” copiilor bolnavi până la 3 ani, fără nici o deosebire, astfel încât în cauză nu se pot reține distincții pe bază de sex, între însoțitorul bărbat și însoțitorul femeie, i.e. tata sau mama, cuprinse în acte cu caracter obligatoriu. (de ex. Ordinul M.S. nr. 1781/2006 sau H.G. nr. 1842/2006).

Colegiul director a mai reținut prevederile art. 97 din Codul Familiei, potrivit cărora „Ambii părinți au **aceleași drepturi și îndatoriri** față de copiii lor minori, fără a deosebi după cum aceștia sînt din căsătorie, din afară căsătoriei, ori înfiați.

Ei exercita drepturile lor părintești numai în interesul copiilor.”

Astfel cum s-a reținut și în considerentele Hotărârii nr. 278 din 22.04.2008, Colegiul director este de opinie că în principiu, o deosebire între părinți, în sensul că tatăl nu poate fi cazat la internarea pacientului minor sub 3 ani, în comparație cu mama, căreia i se permite internarea, pe simplul considerent al sexului, circumstanță care s-ar putea materializa prin impunerea unui ordin, reguli sau dispoziții la internarea într-o unitate medicală, trebuie să fie justificată de considerente foarte puternice și obiective pentru atingerea unui scop legitim. În lipsa unor astfel de considerente, o atare deosebire poate îmbraca forma unui tratament diferit, și subsecvent a unei discriminări pe criteriul de sex.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza Schuler-Zraggen vs. Elvetia, arată că „egalitatea sexelor este un scop important al statelor membre ale Consiliului Europei și numai considerente foarte puternice pot conduce la aprecierea că instituirea unui tratament diferențiat este compatibilă cu Convenția Europeană a Drepturilor Omului (n.n.)” (cauza Schuler-Zraggen vs. Elvetia, 24 iunie 1993, Seria A no.263, parag.67)

De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza Petrovic vs. Austria (CEDH, 27 martie 1998, Recueil 1988-II, parag.36-37), cu privire la discriminarea între sexe, statuează: „fără a neglija diferențele care pot să existe între tata și mamă în relația cu copilul lor la acesta vârstă (vârsta fragedă), Curtea consideră că, în privința îngrijirilor ce au a fi acordate copiilor în această perioadă, cei doi părinți se găsesc într-o situație analoagă. În același sens, în cauza Hoffmann vs. Austria (ECHR, Application no. 12875/88, Judgment 23 June 1993, parag. 35) se arată că între părinți există o egalitate fundamentală inter alia referitor la drepturile părintești. (vezi în același sens și ECHR, cauza Salguiero Da Silva Mouta vs. Portugalia, Application no. 33290/96, Judgment 21 December 1999, final 21/03/2000)

În raport însă de circumstanțele particulare ale petiției deduse soluționării, Colegiul director reține prevederile art. 20 alin 6 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, potrivit cărora **“Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei impotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi ca faptele nu constituie discriminare. În fata Colegiului director se poate invoca orice mijloc de proba, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice”.**

Examinând sesizarea și dispozițiile legale incidente, Colegiul director reține că reclamatul Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii “Dr. Victor Gomoiu” București nu indicat nici un motiv de natură a justifica distincțiile în speță și nu a depus nici un fel de probe pentru a răsturna prezumțiile astfel reținute. Or, în lipsa oricăror considerente ce ar fi permis analiza unor motive obiective ce au stat la baza dispoziției în cauză, nu se poate conchide că tratamentul invocat este justificat obiectiv pentru atingerea unui scop legitim, iar mijloacele utilizate în acest sens au fost proporționale.

Opinie separată – Gheorghe Ioniță, Anamaria Panfile, Roxana Truinea

Obiectul petiției, astfel cum a fost formulat, presupune clarificarea sa sub următorul aspect: „acesta reprezintă un act de discriminare sau o faptă de discriminare”.

Din modul în care este prezentată și argumentată sesizarea rezultă că discriminarea îmbracă forma unui act emis de către conducerea spitalului. Actul (afișul) instituie o interdicție pentru părăsirea spitalului, doar pentru mamele care sunt internate cu copii. Această interdicție nu este, însă, impusă și taților care, eventual, sunt internați în spital cu copii. S-ar putea discuta despre o eventuală discriminare doar în ceea ce privește „părăsirea” spitalului, dar, în lipsa unor exemple, acest lucru este o simplă deducție.

Stabilirea ca drept discriminatorie activitatea spitalului, doar pe baza unei simple supoziții, supoziție bazată pe afișul postat pe una dintre intrările spitalului, este forțată. În lipsa punctului de vedere, argumentat, al spitalului, eventual cu date statistice, este posibilă și o altă justificare a prezenței afișului. Este recunoscut faptul că, în secțiile în care sunt internați copiii în vârstă de pînă la 3 ani, însoțitorul, în cvasitotalitatea situațiilor, este mama copilului. Pornind de la această realitate, efectele pe care le poate atrage afișul respectiv sunt nesemnificative raportat la restrângerea dreptului taților de a beneficia de tratament egal cu cel al mamelor la internarea copiilor în vârstă de pînă la 3 ani.

Din probele aflate la dosar nu se poate reține că există o politică a spitalului de a refuza internarea copiilor cu tatii ci doar rezultă faptul că este interzisă părăsirea spitalului de către mame. La dosar neaflându-se nici o informație din partea spitalului se poate interpreta că termenul „mamelor internate” este un termen generic folosit de spital pentru aparținători, având în vedere că, în general, mamele sunt cele care se internează cu copii în spital, acest lucru nefacând dovada refuzului spitalului de a interna copii împreună cu tatii lor. Având în vedere aceste aspecte, considerăm că simpla prezentă a afișului nu echivalează cu îngradirea accesului taților la serviciile medicale oferite de Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii “Dr. Victor Gomoiu din București.

Între conținutul afișului și dreptul pretins a fi fost încălcat (cel al internării taților) nu poate fi reținută o legătură de cauzalitate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (4) și alin. (7) și art. 26 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu cinci voturi pentru (Asztalos Csaba Ferenc, Comșa Corina Nicoleta, Gergely Dezideriu, Haller Istvan și Monica Vasile) și trei împotriva (Ioniță Gheorghe, Panfile Anamaria și Truinea Roxana Paula) ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele prezentate constituie fapte de discriminare potrivit prevederilor art. 2 alin 3 și art. 20 alin. 6 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată
2. Recomandă Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii “Dr. Victor Gomoiu” București să depună toate diligențele pentru a înlătura elementele discriminatorii astfel încât părinții să își poată exercita drepturile asupra minorilor în condiții de egalitate
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica reclamatului
4. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte, potrivit art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr.27/2002 privind soluționarea petițiilor, aprobată și modificată prin Legea nr. 233/2002;

V. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Potrivit art. 20 alin 9, hotărârea Colegiului director poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit legii. Potrivit art. 20 alin. 10, hotărârile emise potrivit prevederilor alin. (2) și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile constituie de drept titlu executoriu.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

COMȘA CORINA NICOLETA – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN - Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

VASILE ANA MONICA - Membru

Data redactării 26.11.2008

